

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce: **Radka Marková**, studijní obor Biologie - geografie

název posuzované práce: **Geomorfologické poměry povodí Bílého potoka**

Formální splnění zadání práce:

Předkládaná diplomová práce měla hlavní cíl zpracovat komplexní geomorfologickou charakteristiku povodí Bílého potoka, zabývat se morfostrukturní a morfometrickou analýzou, vymezit geomorfologické regiony, popsat vybrané tvary, navrhnout využití výsledků v pedagogické praxi. Radka Marková předložila obsáhlou diplomovou práci "Geomorfologické poměry povodí Bílého potoka" o rozsahu 84 číslovaných stran, která je doplněna 5 grafickými přílohami, přílohou se seznamem fotografií, CD s fotodokumentací a CD s textem. Formálně je práce rozdělena na 11 základních kapitol, které postihují geomorfologickou problematiku, představují metodický přístup, podávají i komplexní fyzickogeografickou charakteristiku zájmového území a využití v pedagogické praxi. Takto členěná práce reaguje na zadané cíle a prezentuje dosažené výsledky. Základem diplomové práce jsou kapitoly 7. "Morfometrická a morfostrukturní analýza", 8. "Základní typologie reliéfu", stěžejní část tvoří kapitola 9. "Charakteristika vybraných tvarů reliéfu", aplikaci v pedagogické praxi představuje kapitola 10. " Rozsah i struktura diplomové práce včetně vybavení přílohami odpovídají nárokům, kladeným na zpracování diplomových prací a po formální stránce splňují zadání práce.

Obsahová úroveň práce:

Vzhledem k zadaným cílům diplomové práce (viz výše) byl důraz při jejím zpracování správně položen na komplexní geomorfologickou charakteristiku zájmové oblasti, s popisem tvarů a vytvořením řady mapových příloh, zejména podrobnou geomorfologickou mapou, další grafickou a kvalitní fotografickou dokumentací, využitím výsledků v pedagogické praxi. Základní kapitoly práce obsahově odpovídají zadaným cílům. S ohledem na Zeměpisný lexikon ČSR Vodní toky a nádrže (Vlček ed. a kol. 1984) se autorka zabývá pouze horní částí povodí Bílého potoka, tuto skutečnost měla uvést na str. 14 při vymezení zájmového povodí a spojit ji s diskuzí, kterou uvádí na str. 16 v odst. 3. Kapitola 3. "Metody zpracování" je podrobně rozvedena, autorka využila celý soubor kamerálních metod, zvládla excerptovat podkladové materiály, provést terénní průzkum. V metodice se zabývá i tvorbou kartografických výstupů. Uváděná legenda pro geomorfologickou mapu (Příloha 3) pod fluvilální tvary začleňuje tvary erozně-denudační, což není možné, neboť se jedná o geneticky samostatnou kategorii. Na místě je zařazení a doplnění klimatických poměrů úkaz místní cirkulace (konvektivní bouře). Podrobně a výstižně jsou zpracovány charakteristiky o biotické části krajiny. V kapitole 7 při zpracování a vyjádření sklonových poměrů nebyly vymezené sklonové areály zhlazeny a takto vymezené areály jsou v terénu málo reálné. V analýze příčných profilů (str. 30, rovněž příloha 5) jsou názorně vypracovány příčné profily vyjadřující postupný vývoj údolí, ale pojetí geologie do těchto profilů není správně vytvořeno, geologické podloží je možné znázornit pouze v povrchové části profilu. Na str. 37 považuji za vhodnější název hypsometrická mapa, než mapa absolutní výškové členitosti, na str. 38 vymezuje autorka geomorfologické typy, jedná se o jednotky opakovatelné (např. nivy, roviny, pahorkatiny). Charakteristiky vybraných tvarů reliéfu (podle geneze) postihují morfologii zájmové oblasti, oceňuji zařazení krasových tvarů. Na str. 47 je uvedeno pracoviště Český speleologický ústav v Brně, je to správně? Velmi podrobně jsou charakterizovány antropogenní tvary reliéfu, jsou vhodně dokumentovány fotograficky i mapově. Na str. 60 v rámci těžebních tvarů - odst. 3 patří svou podrobností do části geologie. Využití v pedagogické praxi - kap. 10 - předkládá návrh školní exkurze ve dvou variantách, je navržena reálně a trasy exkurzí zahrnují základní tvary zájmového území. Diplomová práce R. Markové vychází významně z vlastního poznání v terénu a je doplněna rešerší dostupných podkladů, využívá topografické i tématické mapy a internetové zdroje. Významnou součástí práce jsou přílohy a kvalitní fotografická dokumentace. Obsahová úroveň práce je reakcí na

stanovené cíle, hlavní výsledky jsou jasně prezentovány a dokumentovány. Po obsahové stránce splňuje předložená práce nároky kladené na práce diplomové.

Úroveň práce s literaturou, citační aparát:

Úroveň práce s disponibilní literaturou je na dobré úrovni. R. Marková cituje informační zdroje v textu, zde je však zapotřebí uvádět celou citaci (např. str. 11, ods. 3 J. Demek ed. a kol. 1972 str. 14 odst. 1 J. Demka ed. a kol. 1987, str. 16 ods. 2 V. Vlček ed. a kol. 1984, str. 19 M. Culek ed. a kol. 1996 apod.). Rovněž v seznamu literatury (kapitola 13) musí být tyto citace úplné. U fotografií uvádí autorka správně i přesné datum pořízení snímku. Seznam použitých zdrojů je logicky rozdělen podle typu zdrojových informací.

Jazyková a grafická úroveň práce:

Jazyková úroveň textu diplomové práce je na velmi dobré úrovni, grafická úroveň obrázků, tabulek, kartografických příloh je na solidní úrovni. Připomínku k Příloze č. 5 jsem uvedl v předcházející části Obsahová úroveň práce.

Soupis konkrétních chyb vyžadujících reakci uchazeče

Kromě poznámek a připomínek uvedených v části Obsahová úroveň práce uvádím další poznámky k zpřesnění a opravení textu a diskuzi. Na str. 19 uvádí diplomantka při charakterizování půdních poměrů typ hnědé půdy na str. 21 pak kambizemě, jak je to s půdními typy v zájmovém území a které terminologie je správná? Na str. 24 a pak na str. 56 s odpovídajícím vyjádřením v legendě geomorfologické mapy pracuje a diagnostikuje autorka parovinu v zájmové oblasti. Vývoj reliéfu v zájmovém území však probíhal se vznikem zarovnaného povrchu typu etchplain (též označován v nové české literatuře jako holorovina), který zarovnaný povrch se v zájmovém území vyskytuje? Při morfostrukturní analýze území vymezujeme ativní nebo pasivní morfostruktury a snažíme se indikovat projevy tektoniky v reliéfu, projevuje se morfologicky v zájmovém území bítešská dislokace (str. 34)? V kap. 9.4 Skalní tvary jsou uvedeny skalní tvary různé geneze, řada z nich vznikala rovněž kryogenními procesy a jejich stěny jsou tvořeny strukturně podmíněnými mrazovými sruby, mohly by být i v subkapitole 9.3 Kryogenní tvary. Vyskytují se v zájmové oblasti v rámci antropogenních tvarů tvary rekreační (např. oblast Vlkovského rybníka), nebo tvary sídelní (rozptýlená vesnická zástavba)?

Celkové hodnocení práce:

Diplomová práce R. Markové velmi podrobně hodnotí geomorfologické poměry horní části povodí Bílého potoka a představuje komplexní geomorfologickou analýzu, je názorně doplněna mapovými a dalšími grafickými a fotografickými přílohami. V diskuzi bude zapotřebí vyjasnit některé věcné i terminologické problémy (viz předcházející text). Oceňuji, že autorka pracovala v málo geomorfologicky poznaném území a zvládla i zpracování výsledků pro pedagogickou praxi (návrhy školních exkurzí)

Celkový návrh posuzovatele pro hodnotící komisi:

Práci **doporučuji** k obhajobě, před obhajobou navrhuji její hodnocení známkou velmi dobře.

V Brně 16.5.2008

RNDr. Karel Kirchner, CSc.
oponent diplomové práce